Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001435

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філон Андрій Миколайович

2. Andrii M. Filon

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 57440 Стоматологія (221 Стоматологія)

Дата захисту: 25-06-2025

Спеціальність за освітою: стоматологія

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8707

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. Профілактика та лікування стоматологічних захворювань у хворих з онкопатологією

2. Prevention and treatment of dental diseases in patients with oncology

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена актуальному завданню сучасної стоматології, а саме: розробці критеріїв діагностики стоматологічних захворювань у хворих з онкопатологією, що отримують хіміотерапію як етапу удосконалення результатів лікування. Отримано нові наукові данні щодо частоти виявлення у пацієнтів з онкозахворюваннями, що отримують хіміотерапевтичне лікування, таких стоматологічних захворювань, як мукозит (16,67%), каріес емалі (16,4%), каріес дентину (70,0%), дегенерація пульпи (13,3%), хронічний апікальний періодонтит (33,3%). Доповнені дані щодо стану гігієни у пацієнтів з онкозахворюваннями, що отримують хіміотерапевтичне лікування за показниками OHI-S (1,75 (1,40; 2,20) балів), індкексу GI (1,55 (1,10; 1,90) балів), індексу PMA (62,0 (45,0; 77,0)%). Вперше в Україні визначена стоматологічна обізнаність пацієнтів з нкозахворюваннями, що отримують хіміотерапевтичне лікування: лікаря стоматолога відвідують лише 17,6% опитуваних; 75%, відвідують стоматологічний кабінет за потребою. Гостру зубну біль, як причину

звернень до лікаря стоматолога визначили у 47,06 % випадків. Вперше в Україні у пацієнтів з онкозахворюваннями, що отримують хіміотерапевтичне лікування, визначені кількісні значення змін MMP8 (4.15 (3.00; 5.20) нг/мл), іонів Ca2+ (1.11 (0.90; 1.25) ммоль/л) і pH ротовій рідини пацієнтів (7.35 (6.80; 7.70)). Доведено, що проведення лікувально-профілактичних заходів покращує показники запалення у порожнини пацієнтів з онкозахворюваннями, що отримують хіміотерапевтичне лікування: значення OHI-S знизилось до 1,25 (1,20; 1,90); GI – до 1,0 (0,80; 1,50), PMA – до 40,5 (28,0; 55,0) % (23,5% у здорових), <0,001. Доведена висока ураженість оральним мукозитом, карієсом та його ускладненнями у пацієнтів з онкопатологією після проведення хіміотерапії, слугує підґрунтям розроблення диференційованих засобів профілактики та лікування стоматологічних ускладнень.

2. The dissertation is devoted to an actual and important problem of modern dentistry, namely: the development of diagnostic criteria and improvement of methods of treatment of dental diseases in patients with oncology receiving chemotherapy. New scientific data have been obtained regarding the adverse effects on the oral mucositis of patients with breast cancer and lung cancer undergoing chemotherapy without surgical intervention. The research expanded the scientific knowledge about the impact of the expression levels of bone destruction markers in oral fluid, specifically matrix metalloproteinase-8 (MMP-8) and osteopontin, as well as the content of Ca^{2+} ions and pH levels, on dental health. Through patient surveys, the degree of awareness among oncology patients about the influence of their prior somatic condition and chemotherapy treatment on dental health was established. It was found that cancer patients primarily focus their energy and time on treating the underlying disease, often neglecting the importance of preventing and treating accompanying conditions, including dental issues. The survey data also confirmed the negative impact of chemotherapy on dental health and the potential occurrence of inflammation in the oral mucositis. The study examined the dental status of patients with cancer, as well as markers indicative of oral mucositis, dental caries, and its complications in patients undergoing chemotherapy. The effectiveness and appropriateness of therapeutic interventions were clinically confirmed. For the first time, the oral fluid of patients was analyzed for electrolyte content, and the influence of bone destruction marker expression levels on the progression of disease was explored. A treatment approach was proposed, including professional oral hygiene, replacement of unsuitable orthopedic constructions, individual hygiene lessons, group hygiene sessions organized in oncology departments, the use of high-calcium toothpaste, and recommendations for a neutral mouth rinse after each chemotherapy cycle. The demonstrated high prevalence of oral mucositis, dental caries, and its complications among patients with cancer following chemotherapy serves as a foundation for developing differentiated means of preventing and treating dental complications.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Філон А.М., Возний О.В., Колеснік О.П. Особливості надання стоматологічної допомоги пацієнтам зі злоякісними новоутвореннями під час хіміотерапії. Вісник проблем біології і медицини. 2019. Вип. 4 (2). С. 52–56. DOI: 10.29254/2077-4214-2019-4-2-154-52-56
- Філон А. М., Возний О. В. Особливості ендодонтичного лікування хронічного симптоматичного періодонтиту на тлі онкологічного захворювання та хіміотерапії. Експериментальна та клінічна стоматологія. 2019. № 1-2 (06-07). С. 8–11. DOI: 10.35339/ecd.2019.1-2.8-11
- Filon A. Modern treatment of symptomatic apical periodontitis after chemotherapy in a breast cancer patient. Case report. Journal of Education, Health and Sport. 2019. Vol. 9, N 11. P. 307–313. DOI:

10.12775/JEHS.2019.09.11.028
- Filon A., Vozny O., Kolesnik O. Modern treatment of oral mucositisas a complication of chemotherapeutic treatment of patients with breast cancer. Clinical case. Journal of Education, Health and Sport. 2020. Vol. 10, N 11. P. 337–345. DOI: 10.12775/JEHS.2020.10.11.034
- Філон А.М., Колеснік О.П., Возний О.В. Вплив хіміотерапевтичного лікування онкологічних хворих на стан стоматологічного здоров‘я за даними анкетування. Вісник проблем біології і медицини. 2021. Т. 159, вип. 1 (159). С. 373–376. DOI: 10.29254/2077-4214-2021-1-159-373-376
- Філон А.М., Колеснік О.П., Возний О.В. Дослідження стоматологічного статусу пацієнтів, хворих на рак молочної залози і рак легень, у Запорізькій області. Український стоматологічний альманах. 2022. № 2. С. 70-79. DOI: 10.31718/2409-0255.2.2022.13
- Filon A. Dynamics of MMP8 and osteopontin content in oral liquid of patients with oral diseases in the presence of oncopathology. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. 2022. Т. 22 № 2. С. 52-56. DOI: 10.31718/2077–1096.22.2.52
- Filon A. M. Evaluation of the effectiveness of dental complacations prevention against the background of chemotherapy in oncological patients in Zaporizhzhia. Здобутки клінічної та експериментальної медицини. 2023. № 1. С. 14-20. DOI: 10.11603/1811-2471.2023.v.i1.13674
- Філон А. М. Стан стоматологічного здоров’я у хворих на рак молочної залози, що вимушено лікуються в установах зони проведення бойових дій: результати соціологічного опитування. Львівський клінічний вісник. 2024. № 3. С. 52-56. DOI: 10.25040/lkv2024.03.052
- 10. Філон А. Лікування симптоматичного апікального періодонтиту у хворого на рак легенів. Мультидисциплінарний підхід в діагностиці, лікуванні та профілактиці стоматологічних захворювань : зб. матеріалів 4-го Нац. укр. Стоматологічного конгресу (м. Київ, 20-21 жовт. 2017 р.). Київ, 2017. С. 18.
- 11. Филон А. Н., Чертов С. А. Клінічне обгрунтування ефективності використання методу плазмоліфтингу у комплексному лікуванні генералізованого пародонтиту. Функція і естетика щелепно-лицевої ділянки. Всеукр. наук.-практ. конф. III-го Хортицького стоматологічного форуму : зб. матеріалів (м. Запоріжжя, 27-29 квіт. 2017 р.). Запоріжжя, 2017. С. 70–72.
- 12. Filon A. Treatment of symptomatic apical periodontitis in lung cancer patient. Case report. Питання експериментальної та клінічної стоматології : зб. наук. праць. 2019. Вип. 14 : матеріали наук.-практ. конф. «Наука, технології та практика в стоматології» з нагоди 40-річчя відновлення кафедри терапевтичної стоматології Харківського нац. мед.ун-ту, м. Харків, 30 жовт. 2019 р. Харків, 2019. С. 270–275.
- 13. Філон А. М. Дослідження стоматологічних ускладнень та їх профілактики у хворих на рак молочної залози й рак легень у Запорізькій області. Oral and General Health. 2021. Т. 2, № 3 (матеріали 6-го Нац. укр. стомат. конгресу, 22-23 жовт. 2021). С. 76.
- 14. Філон А. М. Діагностичні властивості біомаркерів MMP8 та остеопеніну у онкохворих зі стоматологією на фоні хіміотерапевтичного лікування у прифронтові зоні. Коморбідні стани в стоматологічний практиці. Сучасні аспекти лікування. перспективи розвитку вищої медичної стоматолологічної освіти в Україні. Виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 06 груд. 2024 р.). Харків, 2024. С. 72–74.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U006958; 0124U004521

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возний Олександр Вікторович

2. Oleksandr V. Voznyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6499-8960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколова Ірина Іванівна

2. Iryna I. Sokolova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2339-490

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батіг Віктор Маркіянович

2. Viktor M. Batih

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7381-7981

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Андрій Валерійович
2. Andrii V. Samoilenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1758-6442

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокарь Оксана Олександрівна
2. Oksana O. Kokar

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7195-6999

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Варжапетян Сурен Діасович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Варжапетян Сурен Діасович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ткаченко Оксана Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна